

Izzivi proizvajalcev ob zmanjševanju uporabe SVR v kmetijstvu

Branko Zupančič, BASF

SPLETNA DELAVNICA Kako zmanjšati odvisnost od pesticidov?
četrtek, 21. april 2022, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani

Vsebina

EU Zeleni dogovor

Registracije SVR v EU in Sloveniji

Nacionalne omejitve registracij

Ukrepi za varovanje voda

Zaključek

EU Zeleni dogovor (Green Deal)

EU Zeleni dogovor in Strategija „od vil do vilic“

Cilj: trajnostno EU kmetijstvo do 2030

- ✓ 50 % zmanjšanje uporabe nevarnih SVR
- ✓ 50 % zmanjšanje uporabe in tveganja SVR
- ✓ 20 % zmanjšanje uporabe gojil
- ✓ Preprečiti izgubo hranil in rodnosti tal za 50 %
- ✓ 25 % ekološke pridelave
- ✓ 10 % površin namenjenih biodiverzibilnosti

Kaj cilji pomenijo za EU kmetijstvo?

- Upad kmetijske proizvodnje in prihodka kmetov
- Podražitev hrane
- Zmanjšanje dostopnosti lokalne hrane
- Vloga Evrope kot izvoznice bi bila ogrožena

Slovenija in EU Zeleni dogovor

- Nujno oceniti učinke predlaganih EU ciljev – **GIZ predlagal izdelavo ocene vpliva**, kot so to storile druge države, npr. Poljska
- Pri sprejemanju ukrepov **upoštevati trenutno stanje** slovenske pridelave
- **Uskladiti** EU cilje s strategijo slovenskega kmetijstva

Registracije SVR v EU in Sloveniji

Dostopnost do AS /SVR se v EU zmanjšuje

Uredba 1107/2009 temelji na oceni nevarnosti, ne upošteva pa dejanskega tveganja

- Izločitveni „Cut-off“ kriteriji
- Kandidatke za zamenjavo – verjetna prepoved ali omejitve
- Nedovoljeni koformulanti
- Vedno strožje smernice za izdelavo in ocenjevanje študij vpliva na zdravje in okolje

EU trajnostna strategija za kemikalije (ECHA)

- Mikroplastika
- PFAS („kemikalije za vedno“) - ogroženih cca. 36 AS
- Vpeljava novih razredov nevarnosti, novi „cut-off“ kriteriji (ED, PMT, vPvM)

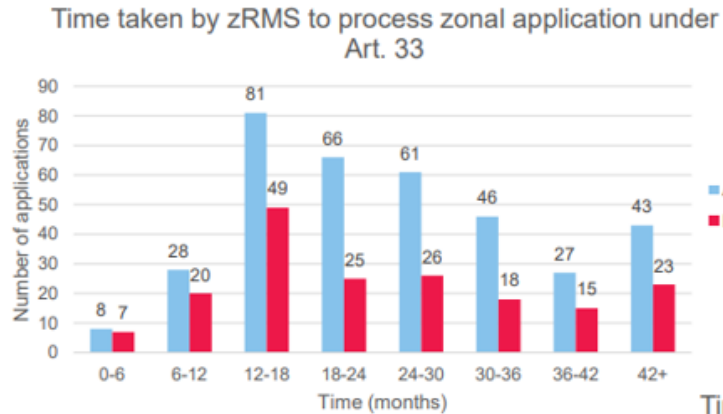
Pričakovane restrikcije in prepovedi insekticidov

2022	Use/rate restrictions, mitigation measures
2022	Use/rate restrictions, mitigation measures
2021	Use/rate restrictions, mitigation measures
2020	Authorization withdrawal
2021	Face ban
2021	Use/rate restrictions, mitigation measures
2026	Use/rate restrictions, mitigation measures
2019	Authorization withdrawal
2024	Use/rate restrictions, mitigation measures
2019	Use/rate restrictions, mitigation measures
2026	Use/rate restrictions, mitigation measures
2021	Conf data bees, likely GH only
2023	
2026	
2021	Use/rate restrictions, mitigation measures
2020	Proposal of only ornamental GH
2020	CFS, GH only from 2019 renewal
2024	Use/rate restrictions, mitigation measures
2023	Use/rate restrictions, mitigation measures
2020	Genotox confirmatory, only non edible crops
2020	High risk of non renewal
2025	Use/rate restrictions, mitigation measures
2026	
08/20	No submission
2027	Restrictions due to GW
2025	
2025	
2021	Fail to secure safe use
2026	Use/rate restrictions, mitigation measures
2020	Use/rate restrictions, mitigation measures
2019	Ban 2020
	Use/rate restrictions, mitigation measures

Dostopnost EU kmetov do novih izdelkov

Dostopnost do izdelkov, temelječih na novih tehnologijah je **počasnejša**

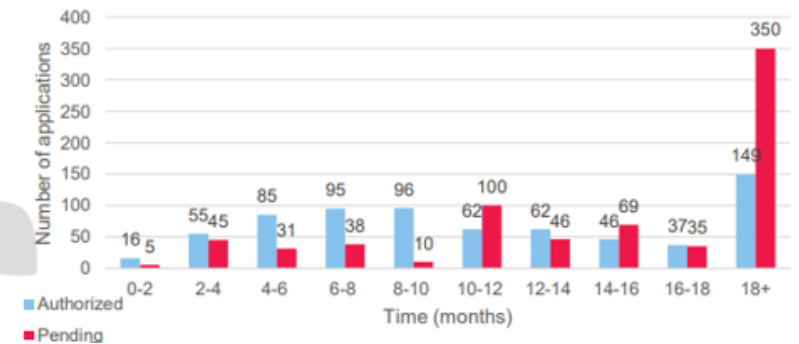
- kot je bilo predvideno
- v primerjavi s prejšnjo zakonodajo

**Product authorisations: av. 25,8 months
excl. pending evaluations**
MS assessment REFIT study 2018: 20 months
Industry survey 2018: 18.6 months

**Product authorisations: av. 13 months
excl. pending evaluations**
MS assessment REFIT study 2018: 10 – 12.5 months
Industry survey 2018: 8.9 months

Time taken for cMS to process zonal application under Art. 33 (from completion of zRMS evaluation)

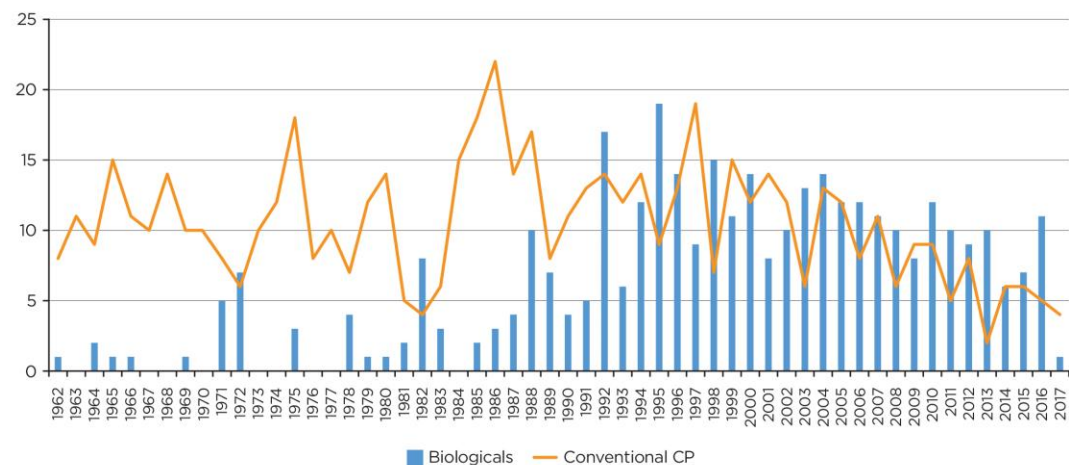

Razvoj novih AS (globalno) – bioloških in konvencijon.

Izzivi bioloških SVR:

- Regulatorni sistem pomanjkljiv – spremembe za mikroorganizme predvidoma nov. 2022
- Nižja učinkovitost
- Potreben bistveno višji nivo znanja
- Cena

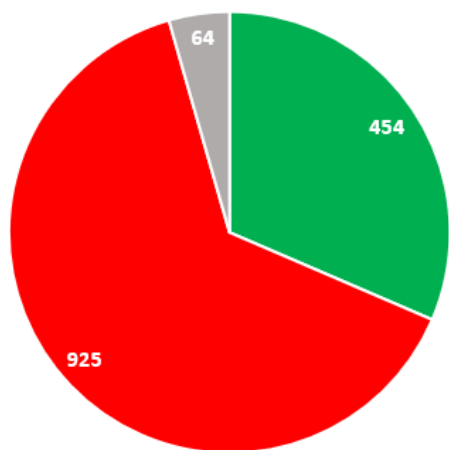
Annual new product introductions for biologicals and conventional CP

Source: Phillips McDougall database and analysis

Stanje SVR v Sloveniji v primerjavi z EU

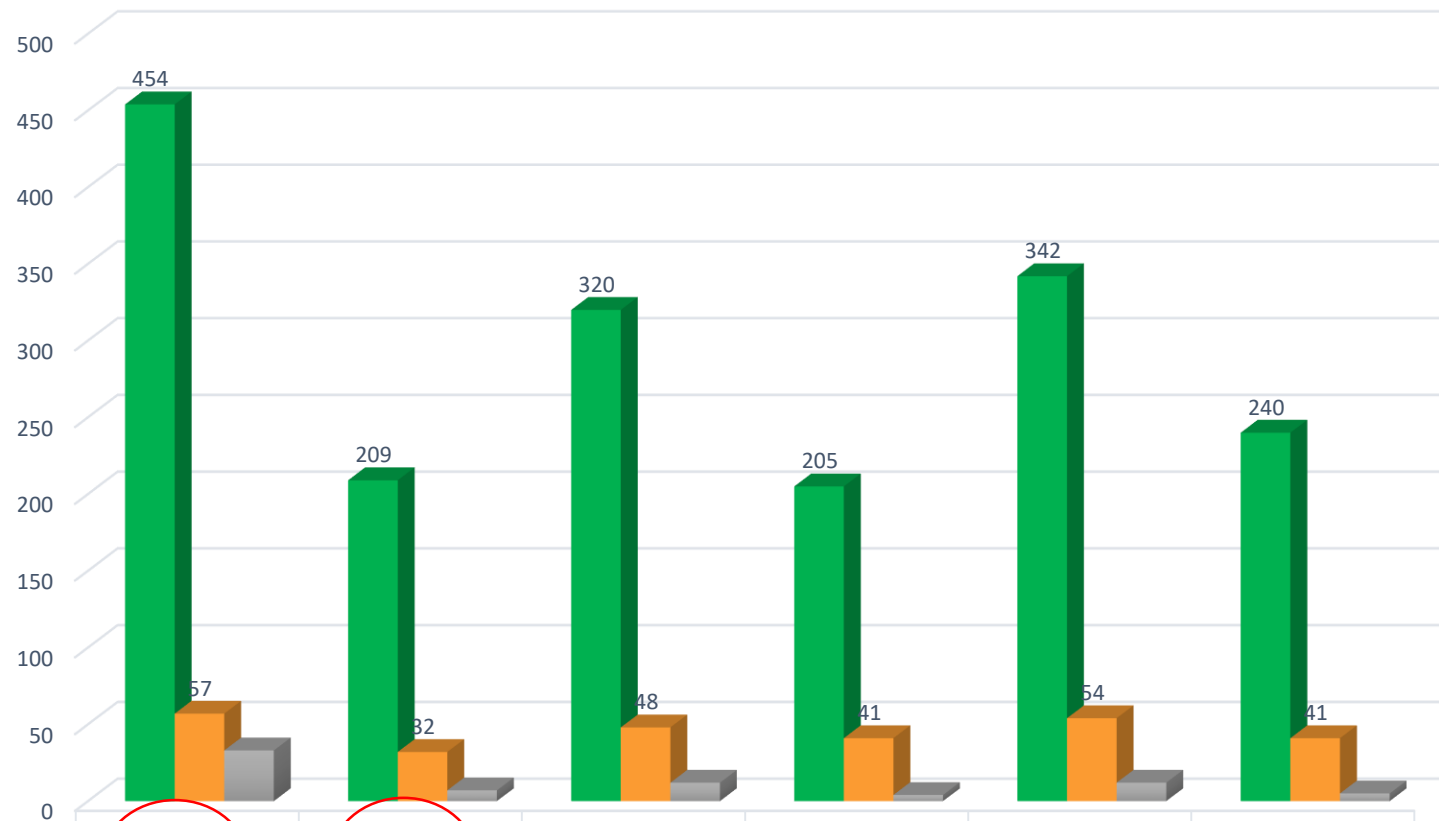
Število vseh aktivnih snovi v EU

■ Approved ■ Non Approved ■ Pending

[EU Pesticides Database \(europa.eu\)](http://europa.eu)

Število aktivnih snovi v EU in državah

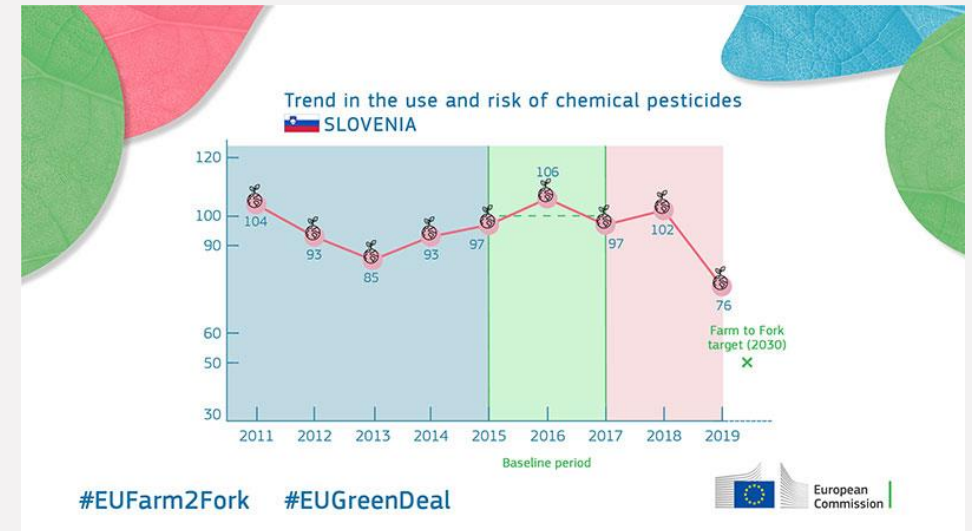
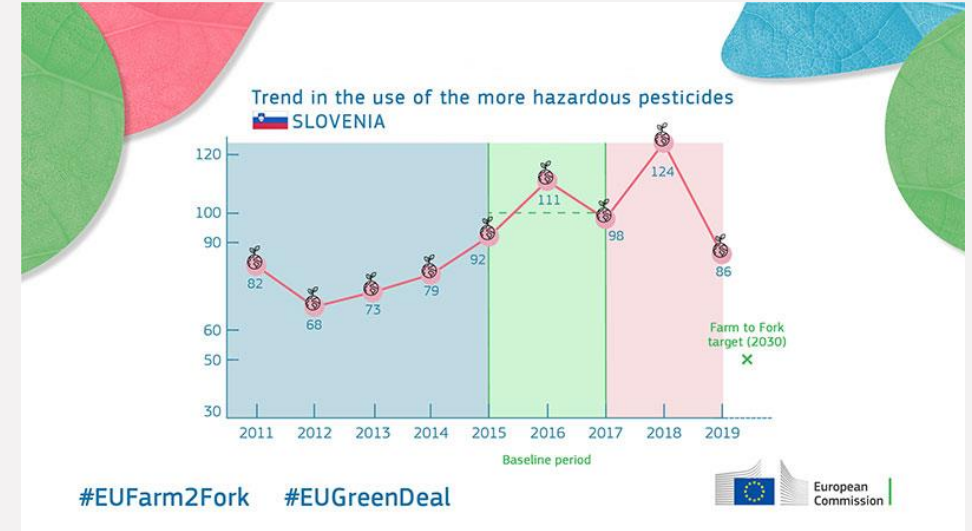
■ Dovoljene registracije	454
■ od tega kandidatke za zamenjavo	57
■ od tega a.s. z nizkim tveganjem	33

Zakaj imamo v Sloveniji manj registracij?

- Centralna regulatorna cona
- Majhen trg
- Ni lokalnih registracijskih študij
- Dodatne nacionalne omejitve
- Izredna dovoljenja izdana le izjemoma

Zmanjšanje uporabe SVR in tveganja – kazalci za Slovenijo

- Cilji do 2030 so zelo ambiciozni:
 - **55 %** zmanjšanje uporabe SVR in tveganja glede na 2019
 - **72 %** zmanjšanje uporabe bolj nevarnih SVR glede na 2019

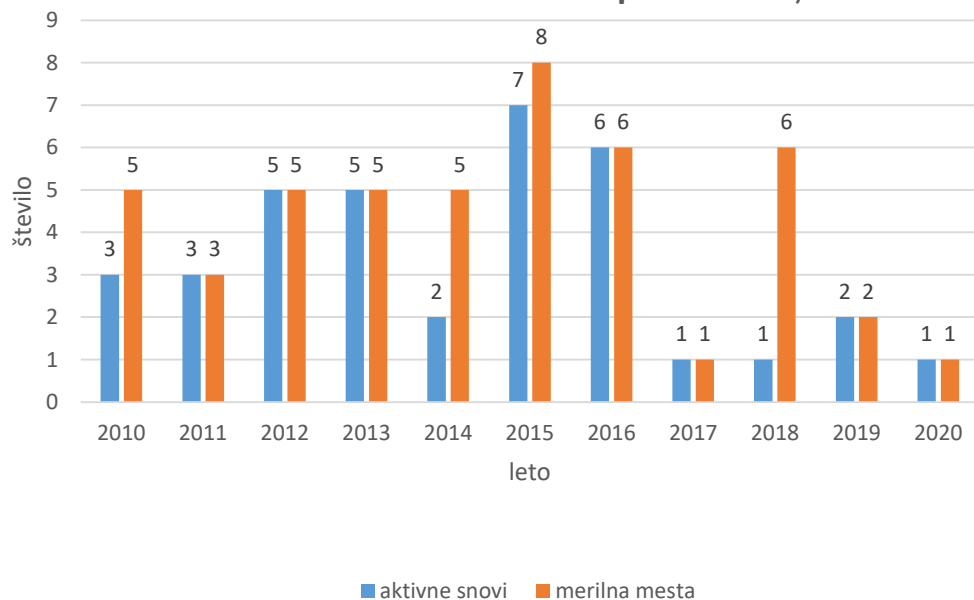
Ukrepi za varovanje voda

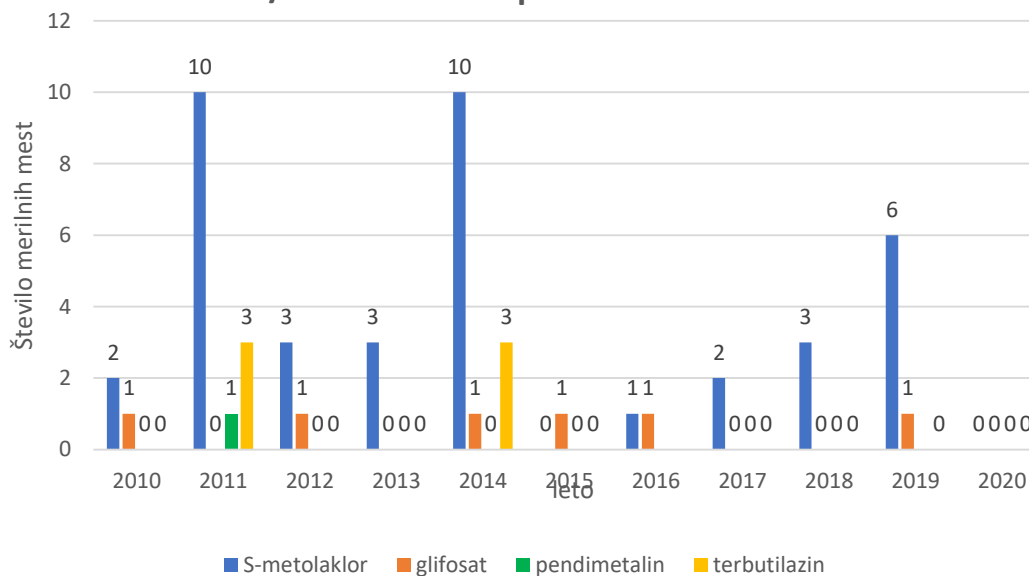
Stanje naših voda z vidika SVR

- Stanje podzemnih in površinskih voda je **dobro**.
- Glavi vir onesnaženja je **točkovno onesnaženje** pri ravnanju s SVR na dvorišču kmetije
- To se lahko v celoti **prepreči**

kemijsko stanje podzemnih voda (brez atrazina, dsetilatrazina in prometrina)

Število onesnaženih merilnih mest v površinskih vodah/aktivne snovi - posebna onesnaževala

KOPOP omejitve

Seznam VVO1: prepoved uporabe 22 AS

Izzivi:

- **40 % njivskih površin prizadetih** zaradi prepovedi 22 AS
- Ukrep se širi tudi na **KOLOBAR stopnja III**
- Omejitev **na celotnem NUV**, ne glede na dejansko stanje
- Veliko večino teh **AS nismo nikoli zaznali** v vodah
- V vodah pa bile najdene nedovoljene AS
- Vpliv SUD sprememb na NAP – lahko dobimo še več omejitev

Rešitve:

- Omejitve in prepovedi ukrepov KOPOP se naj nanašajo le na **lokacije, kjer so najdeni ostanki SVR**, ne pa na celotna območja NUV
- Zagotoviti **upoštevanje dobre kmetijske prakse** varstva rastlin pri uporabi SVR – priporočila TOPPS
- Analizirati vzroke onesnaženja in določiti ukrepe
- Revizija kriterijev za listo VVO1
- Revizija lokacij in seznama AS v monitoringu
- Pripraviti pravne podlage za nakup in uporabo tehnologije proti zanašanju (šobe itd.)

Zaključek

- **Učinkovito varstvo rastlin** je temelj prehranske varnosti
- Za uspešno varstvo rastlin potrebujemo čim širši **nabor SVR**, dodatnih omejitev registracij si ne moremo privoščiti
- Podpiramo inovacije, vendar **nove tehnologije** ne bodo v celoti niti dovolj hitro nadomestile izgube obstoječih SVR
- Nujno potrebujemo ustrezen **regulatorni okvir** za nove tehnologije
- Pred sprejetjem ukrepov je nujna **analiza učinkov** in zagotovitev **alternativnih rešitev** ter **prenos znanja** pridelovalcem

Hvala za vašo
pozornost!

Viri

- <https://www.fas.usda.gov/newsroom/economic-and-food-security-impacts-eu-farm-fork-strategyhttps://hffa-research.com/wp-content/uploads/2021/05/HFFA-Research-The-socio-economic-and-environmental-values-of-plant-breeding-in-the-EU.pdf>
- <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC121368>
- https://grain-club.de/fileadmin/user_upload/Dokumente/Farm_to_fork_Studie_Executive_Summary_EN.pdf
- <https://www.wur.nl/en/news-wur/Show/Green-Deal-probably-leads-to-lower-agricultural-yields.htm>
- <https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=search.as>
- [Polish Crop Protection Association](#)
- <https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/ARSO/Vode/Stanje-voda/Ocena-kemijskega-stanja-vodotokov-v-letu-2020.pdf>

[Fotografije so proste avtorskih pravic](#)